

**Oświadczenie złożone
przez senatora Marka Rockiego
na 60. posiedzeniu Senatu
w dniu 16 maja 2018 r.**

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura docierają informacje od osób wyjątkowo dotkniętych przez los – niepełnosprawnych bezrobotnych. Wydawałoby się, że osoby te zasługują na szczególne zainteresowanie i wsparcie Państwa, zwłaszcza poprzez tworzenie prawa pozwalającego w maksymalnym stopniu zrekompensować ich niezasłużenie trudną, a czasem tragiczną sytuację życiową i ekonomiczną.

Jak się jednak okazuje, istnieją regulacje prawne z założenia mające na celu wyrównywanie szans obywateli w dostępie do zatrudnienia i ograniczania zjawiska bezrobocia, które niektórym kategoriom członków naszego społeczeństwa te szanse bez uzasadnienia wręcz odbierają. Chodzi o art. 71 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (DzU z 2017 r. poz. 1065). Zgodnie z tym przepisem prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 75, jeżeli:

1. nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz

2. w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania łącznie przez okres co najmniej 365 dni:

a) był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, z zastrzeżeniem art. 104a–105; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni;

b) wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;

c) świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo współpracował przy wykonywaniu tych umów, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2;

d) opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;

e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;

f) wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, będąc członkiem tej spółdzielni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;

g) opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w wysokości 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc zatrudnienia;

h) był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant;

i) był zatrudniony, pełnił służbę lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.

W przypadku bezrobotnych będących jednocześnie osobami niepełnosprawnymi cytowany przepis, a w szczególności zdanie wprowadzające w pkt 2 („w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni”), stanowi podstawę do odmowy prawa do zasiłku osobom, które stały się niepełnosprawne dawniej niż 18 miesięcy przed zarejestrowaniem jako bezrobotne i przez to nie miały możliwości spełnienia powyższego warunku, ponieważ jako niepełnosprawne praktycznie nie miały szans na znalezienie zatrudnienia.

Taka sytuacja budzi sprzeciw i wymaga zmiany, albo przez zmianę przywołanego wyżej przepisu (np. przez uznanie za spełnienie warunku nabycia prawa do zasiłku odpowiedniego okresu zatrudnienia przed stwierdzeniem niepełnosprawności w stopniu uniemożliwiającym wykonywanie pracy), albo przez wprowadzenie dla tych osób innego świadczenia analogicznego do zasiłku dla bezrobotnych.

Zwracam się zatem do Pani Minister o wnikliwe zapoznanie się z sytuacją osób niepełnosprawnych pozbawionych bez swej winy, z powodu właśnie swej niepełnosprawności, prawa przysługującego innym obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej i pilne rozważenie odpowiedniej zmiany obowiązujących przepisów albo wprowadzenia nowych przepisów, uwzględniających prawo niepełnosprawnych do równego traktowania w dostępie do niezbędnych świadczeń społecznych.

Z poważaniem
Marek Rocki